

תמרורים

הועלה . בטכס שנערך בפטה היר מחוז הדרומי של משטרת ישראל בירר שלים, לדרגת סגן-ניצב, רבי-פקד אנשי גבעתי המשרת במשטרת ישראל 21 שנים, מהם שמונה שנים פמיסמר היר גבול.

זוכה . מאשמה של תקיפה תוך כוונה לאנוס, השחקן הנודע ג'ורג' פפארד, שהואשם בתקיפת הרקדנית האכזרית מבוסטון ג'ין מקלאקלין (24) שטענה כי פפארד תקף אותה ב- בית-מלון בבוסטון בסוף חודש ינואר. השופט שזימה את השחקן, קבע: "מן השניים דווקא הגבר הותקף ונושר ב- פניו."

התארסו . בוינה, דבי סר קארנו (31) מי שהיתה אשתו של נשיא אינדונסיה אחמד סוקארטו, והי בנקאית-עשין הספרדי פרנסיסקו פאז (35).

התגרשו . בסנטו דומינגו, ג'ורג' רג' ס. פקוט (43) שזכה בשנה ש- עברה באוסקר עבור משחקו בסרט פטון אך סירב לקבלו, ורעייתו השחקי נית קילדין דיוהרסט (47). היו אלה גירושים השניים של השניים שהתגר- שו כבר לפני שש שנים בעקבות רומן שניהל סקוט עם אוה גרדנר, אך שבו ונישאו כעבור שנתיים.

מנהלים רוכן . השחקן דניס הופר, שהתגרש לפני כחצי שנה מהזמרת מישל פיליפס, והשחקנית הירודיה רייה הלפרן, כוכבת צוק זב ריסקי שביקרה לא מכבר בישראל לצור כך הסרטה ירושלים, ירושלים.

מנהלים רומן . הכוכב הר אמריקאי מייקל קיין והשחקנית הר חודית שקירה באקש (24) שהיא גם

תה מאורע תרבותי ראשוני ליישוב העברי בארץ-ישראל. יפו עשתה חג. פועלים עבריים מראשון-לציון ופתח-תקוה שירכו רגליהם בחולות בואכה יפו. תושביה הרשונים של מושבת זכרון-יעקב הגיעו בדיליג'אנסים. פנסי לוקס האירו את אולם הגימנסיה לבנות על גבול יפו-תל-אביב, בו התקיימה ההצגה. (כיום שוכן במקום — מגדל שלום!) באולם שררה חרדת קור-דש, ולא בכדי — מחזה עברי שחקנים-יהודיים — ושפה העברית! כל השחקנים, להוציא את ליוה, הגיעו לבמה לאחר יום-עבודה מפרך ביקב או בבנייה (נגסין עבד אז כפועל ביקב ראשון-לציון). חזון הבמה העברית הפך למציאות.

"העובדה כי ההצגה ירדה לאחר יומיים, מספרת הגברת הזקנה בחיך, "לא פורשה אז כחוסר הצלחה, חס וחלילה. בארצנו הקטנטונת, או, לא היה עדיין מקום ליותר משני ערבי הצגות. כשהצגת היחוס לשלום אש החזיקה מעמד שלושה ערבים רצופים — צהלה הנפש ושמה."

השחקנים המשיכו בעבודתם היומית כ- פועלים, ולעת ערב היו מתאספים לשינון תפקידיהם. ליוה היתה היחידה ללא אמצעי מחייה. כך הוחלט כי תינתן לה משכורת חודשית — אשר הפכה אותה אוטומטית לשחקנית המקצועית הראשונה בארץ-ישראל.

שמונה

שפות

כתב נגסין, מגדולי התיאטרון העברי: "זו היתה השחקנית הראשונה על קרשי הבמה הארץ-ישראלית שהראתה משחק אמיתי. משחק אמנותי שהיה בו מן הציורה התיאטרונתית. היתה לנו הרגשה שנכס יקר מאד נמסר לנו לשמירה."

האינטליגנטים הצעירים של יפו — יח. ברנר, יוסף אהרונביץ, ש"י צ'צ'קס — הלא הוא עגנון מירדענו — וד"ר יוסף לוריא, דאגו כולם לצעירה הכישרונית בר חינוך עברי. נזכרת ליוה: "שעות ישבתי על הרצפה בחדרו של חיים ברנר. הוא דאג לי כלאחות. הוא נהג לקרוא בפני מחזות ושירה, ובעצמו כתב והגה שעות על גבי שעות. אנשים היום אינם יודעים, אך לא רק צ'צ'קס היה נוהג לכתוב בעמ-דה — גם ברנר נהג כך."

כתקופה בה התיאטרון היה עדיין פלא — חשקה נפשה של ליוה לשחק

הכוכבת - היום

ליוה, כיום, חולפת ברחוב מגוריה היפואי הדל, "להסתכל היום על העבר", אומרת השחקנית המקצועית הראשונה של הבמה העברית, "זה כמו לשים כדור בראש."

כל ערב, לא אחת למספר חודשים, כשר נאגר הכסף והתאסף קהל. המשחק חדר לדמה. שנתיים לאחר שכישפה את הקהל העברי, קמה ונסעה לפריז. מפריז, שם למדה והוסיפה, עברה לשווייצריה, משם לניו-יורק. מאז ועד היום — לא נראתה בארץ.

מתיאטרון לתיאטרון, מבמאי לבמאי, בצרה הכוכבת העברית הראשונה רפורי-טואר מלא ועשיר. עד לפני עשר שנים, עדיין שיחקה בארצות-הברית על כמה אידישאים, עברית, ואנגלית, מילאה תפקי-דים בהצגות כאידיוט והאחים קרמוזוב, אל הנקמה של שלום אש, יום-ולילה של אנסי, מתבר הדיבוק, בית הבובות ליונסקי, הגור-לם לגרנוב, שבעת התלויים לטורגנייב, על במאה נימנו רודולף שילקרופף, מייסד התיאטרון האידי בניו-יורק, אירווינג פיס-קטו המהולל, מוריס שוורץ, לצידה שיחקה, וייסנפריין, צמח ובן-ארי מהבימה, וכשם שרבו התפקידים — רבו השפות בפיה. הזקנה המקסימה מפטפת כיום בר שמונה שפות, מצטטת תפקידים משייזוק באנגלית, רבי עקיבא בעברית, שיר רועים ביוונית, אודיסיאוס באיטלקית.

ועכשיו? לאחר שהתאלמנה ועזבה את הבמה? ליוה וארון מחייכת בעצב: "ברצוני לחיות בארץ-ישראל את שארית ימי. אך אין עימי כסף או רכוש, ואיני יודעת מה יבוא בחלקי. את כל חיי הקדשתי לאמנות, וכרוב השחקנים נשארתי בחוסר כל. אפילו את נסיעתי ארצה לא יכולתי לממן. ד"ר בירמן, מנהל הקרן-הקיימת-לישראל בניו-יורק, ערך התרמה ומימן את נסיעתי ארצה. "אלאיורה דוזה הגדולה אמרה משפט שאני מאמינה בו: לכל שחקן יש מגנטיום שעוזב אותו בגיל הויקנה. כשהמגנטיום עוזב — נגמרת הקריירה, ואיתה החיים. אצלי קרה בדיוק כך. אלאיורה דוזה גמר רה בעוני מוחלט, אנכי מרגישה שגורלי אינו שונה."

והיא נזכרת, ומצטטת, שיר של אליזבט בראונינג:

"אנחנו עייפים, ליבי ואני, התעייפנו מן הספרים, התעייפנו מהאמונה בנברים. הלכנו בדרך ישרה כדי, האמנו יותר מדי ב-אבהב."

ליוה וארון (ימנית) בחצות, "הגולם" מאת גרנוב בתיאטרון מורסי שוורץ. את שמות השחקנים האחרים בתמונה, אין היא מסוגלת לזכור כיום. הטרטואר של הביבת גדולי הצינות של תחילת המאה כלל את השמות הנודעים ביותר של המחזאות העולמית.

שקירה באקש

דוגמנית וזכתה ב-1967 בעקום השלישי בתחרות מיס תבל.

נפטרה . בגיל 64, האדריכל **משה בן-חורין** (גינזבורג), שהיה מראשוני התנועה הרביזיוניסטית, נעצר ב-1937 ונכלא בכלא עכו בעוון פעילות אנטי-בריטית, היה מוותיקי המהנדסים בארץ, בנה בעיקר בסביבות פתח-תקוה, כשר-גולת הכותרת של פועלו היה בניין חצודת זאב בן 14 הקומות בתל-אביב.

נפטרה . בשווייץ, בגיל 66, הסור-פר האמריקאי שהיה ידידו של מנהיג סין מאו צ'ה טונג, **אדגאר סנאן**, ש-סבל מגידול ממאיר, הגיע לשנתאי ב-1929 והיה סגן העורך הראשי של ציי-נה וקלי רבייט, ייצג מספר עיתונים בריטיים ואמריקאים בסין, התיידד עם מאו צ'ה טונג, המשיך לשמור על קשרים עם מנהיגים סיניים גם אחרי ש-עזב את סין.

נפטרה . בלוס-אנג'לס, בגיל 74, העי-תונאי וולטר ווינצ'י, שהיה במשך שנים רבות בעל הטור המפורסם ביותר בעיתונות העולמית.

נפטרה . כתוצאה מתאונה שאירעה לו לפני מספר שבועות עת נפל ונחבל בראשו, בגיל 75, הרב הראשי של יהודי די מארוקו **מייכאל אנקאוה**, שמונה לתפקיד הרב הראשי של מארוקו לפני כחמש שנים.